

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І. І. МЕЧНИКОВА
ФАКУЛЬТЕТ ПСИХОЛОГІЇ ТА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ ТА СОЦІАЛЬНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПЕДАГОГІКА

ЕЛЕКТРОННІ МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до практичних занять та самостійної роботи
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності А1 Освітні науки

Одеса
ОНУ імені І. І. Мечникова
2026

УДК 37.013.75 Е413

Укладач:

В. В. Павлова, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогічної освіти та соціальної реабілітації Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Рецензенти:

М. О. Князян, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри французької філології Одеського національного університету імені І. І. Мечникова;

О. В. Григорович, доктор філософії в галузі педагогіки, доцент, доцент кафедри іспанської філології Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

*Рекомендовано вченою радою факультету психології та соціальної роботи
ОНУ імені І. І. Мечникова.*

Протокол № 4 від 25 березня 2026 р.

Е413 **Експериментальна педагогіка [Електронний ресурс] :** електрон. метод. рек. до практ. занять та самост. роботи для здобувачів другого (магіст.) рівня вищ. освіти спец. А1 Освітні науки / уклад. В. В. Павлова. Одеса : ОНУ імені І. І. Мечникова, 2026. 31 с. 0,6 МБ.

Методичні рекомендації для підготовки до практичних занять, містять практичні завдання та завдання для самостійної роботи для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності А1 «Освітні науки», містять передмову, зміст самостійної роботи з дисципліни «Експериментальна педагогіка», орієнтовні питання до практичних занять, список літератури для роботи з науковими періоджерами.

Основною метою є допомога в опануванні теоретичними знаннями та практичними навичками з урахуванням здійснення експериментальної роботи в навчальних закладах.

УДК 37.013.75

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ	6
ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	23
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ	26
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	28
ПОЛІТИКА КУРСУ	30

ПЕРЕДМОВА

Трансформація сучасної освіти вимагає від фахівця не лише володіння методиками навчання, а й здатності науково обґрунтовувати інновації. Дисципліна «Експериментальна педагогіка» є фундаментом для формування дослідницької культури майбутнього викладача, слугуючи містком між теорією та реальною практикою.

Методичні рекомендації розроблено для супроводу практичної та самостійної роботи здобувачів вищої освіти. Структура методичних рекомендацій відтворює повний цикл наукового пошуку: від визначення філософського світогляду дослідника та формулювання гіпотези до вибору дизайну експерименту (кількісного, якісного чи змішаного) та інтерпретації отриманих результатів.

Система завдань спрямована на розвиток критичного мислення, моделювання формувального впливу, створення валідного інструментарію, що дозволить проводити доказові дослідження та впроваджувати якісні зміни в освітнє середовище.

Мета навчальної дисципліни полягає у формуванні в здобувачів вищої освіти системи знань про методологічні основи та методику організації педагогічного експерименту, а також практичних навичок проєктування, реалізації та аналізу результатів експериментальних досліджень.

Завдання:

- ознайомити з історією та сучасним станом експериментальної педагогіки;
- навчити розробляти науковий апарат дослідження (гіпотеза, об'єкт, предмет, змінні).
- опанувати методи діагностики та формування вибірки;
- формувати уміння самостійного вивчення за допомогою відповідних інтернет-ресурсів різних форм, методів, підходів до організації та етапів проведення наукового психолого-педагогічного експерименту;
- ознайомити здобувачів вищої освіти з етичними нормами проведення педагогічних експериментів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен **знати:**

- принципи організації експериментальних досліджень в освіті;
- види та методи проведення експериментальних досліджень;
- принципи і методи обробки експериментальних результатів;
- етичні норми проведення педагогічних експериментів;

вміти:

- застосовувати методи психолого-педагогічного дослідження в практиці;
- обирати тип експерименту (констатувальний, формувальний) та розробляти його програму (етапи, терміни, ресурси);
- виконувати обробку результатів експериментального дослідження;
- інтегрувати експериментальні підходи у власну педагогічну практику.

МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичне заняття № 1

Тема: Вибір дизайну дослідження та філософського світогляду

Мета: засвоєння й поглиблення системи знань, що відображає основні підходи до визначення філософської позиції дослідника та відповідний підхід до вивчення проблеми.

Основні поняття: постпозитивізм, конструктивізм, прагматизм або адвокаційний підхід, кількісний, якісний та змішаний дизайн дослідження.

План

I. Теоретичний блок

1. Як філософський світогляд (постпозитивізм, конструктивізм, прагматизм або адвокаційний підхід) впливає на вибір методів дослідження?
2. Критерії вибору між кількісним, якісним та змішаним підходами: роль проблеми та ресурсів.
3. Поняття континууму в дизайні дослідження: чому дослідження рідко бувають «чисто» кількісними або якісними?
4. Яким чином формулювання теми дослідження вже містить натяк на філософський світогляд автора?
5. Етичні наслідки вибору різних світоглядних позицій (наприклад, роль учасників у адвокаційному підході порівняно з постпозитивізмом).
6. Взаємозв'язок між світоглядом дослідника та стилем написання наукової роботи (об'єктивний та суб'єктивний стиль).

II. Практичний блок

1. Групове обговорення. Аналіз ситуації.
Студенти працюють у групах. Кожна група отримує опис реальної педагогічної проблеми (наприклад, «булінг у школі»). Завдання: запропонувати, як цю проблему досліджував би: а) постпозитивіст; б) конструктивіст; в) прагматик.
2. На основі обраної теми педагогічного дослідження визначте свій світогляд та обґрунтуйте вибір конкретного дизайну.

Завдання для самостійної роботи

Написати есе-обґрунтування (1 стор.): «Чому для моєї теми дослідження найкраще підходить (кількісний/якісний/змішаний) підхід?».

Методичні поради щодо підготовки до теми

З метою засвоєння основних теоретичних положень теми, усвідомлення її актуальних проблем і пошуків їх шляхів вирішення ознайомтесь із базовими поняттями теми: постпозитивізм, конструктивізм, прагматизм, адвокаційний підхід.

1. Під час підготовки до питань плану зосередьтеся на розумінні логічного зв'язку: світогляд → підхід (дизайн) → методи.

Зрозумійте суть кожного підходу через ключові слова:

- Постпозитивізм: причина і наслідок, вимірювання, об'єктивність, перевірка теорії. (Вірить, що істина одна, але ми можемо пізнати її лише приблизно. Це основа кількісних досліджень).
 - Конструктивізм: розуміння, значення, суб'єктивність, досвід учасників. (Вірить, що істин багато, і кожен конструює свою реальність. Це основа якісних досліджень).
 - Адвокаційний (партисипаторний) підхід: політика, зміни, пригнічення, співпраця. Мета не просто вивчити, а змінити ситуацію на краще для учасників. Часто змішані або якісні методи.
 - Прагматизм: результат, «що працює», вирішення проблеми. Не цікавиться філософськими суперечками, використовує всі методи, аби вирішити проблему. Це основа змішаних методів.
2. Пам'ятайте, що поділ на «чисто» кількісні та якісні дослідження є умовним. Сучасна наука рухається по континууму (спектру). Зверніть увагу, якщо проблема потребує виявлення факторів впливу – це кількісний підхід, якщо розуміння феномену – якісний.
 3. Маркери у формулюванні теми дозволяють «читати» світогляд у назві теми:
 - слова «вплив», «ефективність», «порівняння», «залежність», вказують на постпозитивізм;
 - слова «досвід», «ставлення», «процес формування», «кейси» вказують на конструктивізм.
 4. Зверніть увагу на роль учасників: у кількісному дослідженні вони – «респонденти» (об'єкти вивчення), у якісному та адвокаційному – «учасники» або «співавтори». Щодо стилю: чим «сухіша» і безособовіша мова (пасивний стан дієслів), тим ближче дослідник до постпозитивізму.

Література

1. Завгородня Т. К., Стражнікова І. В. Методологічні засади педагогічних досліджень: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2021. 120 с.
URL: <https://kpibs.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/126/2021/03.pdf>
2. Ковальчук Л. Моделювання науково-педагогічних досліджень: Навчальний посібник. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 520 с.
URL: <https://pedagogy.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/Koval-chuk-L.-Modeliuvannia-naukovo-pedahohichnykh-doslidzhen-.Posibnyk.pdf>
3. Кресвелл, Джон В., Кресвелл, Дж. Д. Дизайн дослідження. Підходи на основі якісних, кількісних і змішаних методів; [пер. з англ.: І. Кобель, Т. Кобель]. Львів : Український католицький ун-т, 2022. 283 с.
4. Методологічне та інструментальне забезпечення наукових досліджень : навч. посіб. / В. Г. Бодров, Л. Л. Лазебник, С. В. Онишко [та ін.] ; за ред. О. А. Шевчука. Ірпінь : Університет ДФС України, 2020. 324 с.
URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi66/0048676.pdf>.

Практичне заняття № 2

Тема: Теоретичний фундамент педагогічного дослідження

Мета: формування компетентностей щодо інтеграції теоретичних знань у дизайн дослідження, розвиток умінь операціоналізувати теоретичні поняття у вимірювані змінні, а також розрізняти дедуктивну та індуктивну логіку побудови наукового пошуку.

Основні поняття і положення теми: теорія, дедуктивний підхід, індуктивний підхід, змінні (незалежні, залежні, контрольні), операціоналізація, теоретична лінза.

План

I. Теоретичний блок

1. Незалежні, залежні, контрольні та інтервенційні, змінні в кількісному дослідженні; як їх розрізнити?
2. Відмінності між дедуктивним використанням теорії (кількісний підхід) та індуктивним (якісний підхід).

3. Теоретична лінза в адвокаційних та змішаних дослідженнях: як теорія скеровує соціальні зміни?
4. Огляд літератури в структурі дослідження, його місце: на початку (кількісне) чи в кінці (якісне)?
5. Як уникнути помилки «підгонки» теорії під отримані емпіричні дані?
6. Операціоналізація теоретичних понять: шлях від абстрактного терміну до вимірюваного показника.

II. Практичний блок

1. Напишіть «сценарій» теоретичної перспективи для свого дослідження, використовуючи формулу «Теорія – Розробник – Основні положення – Застосування до проблеми». Для цього оберіть одну відому педагогічну або психологічну теорію, яка підходить до вашої теми (наприклад, Теорія поетапного формування розумових дій П. Гальперіна або Конструктивістська теорія Ж. Піаже), заповніть шаблон «Сценарію»:

Назва теорії та її ключовий автор(и)	Основні 3–4 положення цієї теорії (дуже коротко).	Фокус вашого дослідження (що саме ви вивчаєте)

Як саме ця теорія пояснює вашу проблему? (Наприклад: «Спираючись на концепцію зони найближчого розвитку Л. Виготського, моя методика передбачає використання інтерактивних підказок в онлайн-курсі для учнів 5-го класу...»).

2. Робота в парах. На прикладі запропонованої викладачем наукової статті виділіть усі змінні та побудуйте графічну схему їхніх взаємозв'язків. Використовуючи маркери трьох кольорів, виділіть у тексті:
 - зеленим – незалежну змінну (причину, втручання);
 - червоним – залежну змінну (наслідок, те, що вимірюють);
 - жовтим – контрольні або побічні змінні (вік, стать, початковий рівень тощо). Намалюйте візуальну блок-схему, яка показує стрілками, як незалежна змінна впливає на залежну, і де знаходяться контрольні умови. Презентуйте схему групі.

Завдання для самостійної роботи

Підготувати анотований список із 3-х ключових теорій, які можуть бути базою для вашого дослідження (вказати назву теорії, авторів та коротку суть).

Методичні поради щодо підготовки до теми

З метою глибшого розуміння механізмів побудови наукового дослідження зверніть увагу на такі аспекти:

1. Логіка використання теорії:
 - У кількісних дослідженнях теорія використовується *дедуктивно*: ви спочатку обираєте теорію, а потім перевіряєте її на практиці (Теорія → Гіпотеза → Збір даних).
 - У якісних дослідженнях логіка *індуктивна*: ви спочатку збираєте дані (інтерв'ю, спостереження), а теорія народжується в кінці як узагальнення (Збір даних → Патерни → Теорія).
2. Запам'ятайте просту схему розрізнення змінних:
 - Незалежна змінна: це причина, те, що ми змінюємо або на що впливаємо (наприклад, *нова методика навчання*).
 - Залежна змінна: це наслідок (результат), те, що змінюється під впливом причини (наприклад, *рівень знань учнів*).
 - Контрольні змінні: це умови, які треба тримати незмінними, щоб не спотворити результат (наприклад, *вік учнів, час проведення уроку*).
3. Операціоналізація – це процес перекладу абстрактних понять на мову вимірювань. Наприклад, поняття «академічна успішність» (абстракція) операціоналізується через «середній бал за семестр» (показник).

Література

1. Методологія і методи наукових досліджень: навч. посіб. / Авт. кол.: О. І. Курок, В. П. Зінченко, О. М. Лівійський, В. О. Гридякін. Глухів: ГНПУ ім. О. Довженка, 2024. 216 с.
2. Методологія і організація наукових досліджень: навч. посіб. / Авт. кол.: А. О. Азарова, Н. О. Біліченко, Ю. В. Міронова, Л. М. Ткачук. Вінниця: ВНТУ, 2022. 117 с.
3. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. / Авт. кол.: Л. О. Єльнікова, О. О. Мазуренко, О. А. Назаров, Р. В. Вернигора, В. В. Малашкін, А. В. Кудряшов; Укр. держ. ун-т науки і технологій. Дніпро: УДУНТ, 2024. 228 с.
4. Пихтіна Н. П. Методологія психолого-педагогічних досліджень: навчальний посібник. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2023. 315 с.
URL: <http://lib.ndu.edu.ua:8080/jspui/bitstream/123456789/2892.pdf>

Практичне заняття № 3

Тема: Планування вибірки та контроль змінних

Мета: засвоєння методів проектування вибіркової сукупності, набуття навичок розрахунку репрезентативного обсягу вибірки та визначення стратегій відбору респондентів для забезпечення статистичної значущості результатів дослідження.

Основні поняття та положення теми: генеральна сукупність, вибірка, репрезентативність, рандомізація, стратифікований відбір, кластерний відбір, помилка вибірки.

План

I. Теоретичний блок

1. Характеристика змінних: незалежна (чинник), залежна (результат), побічні (зовнішні впливи).
2. Генеральна та вибіркова сукупність. Що робить вибірку репрезентативною?
3. Стратегії відбору респондентів: випадковий відбір, стратифікований, кластерний; переваги та недоліки.
4. Методи вирівнювання умов для контрольної та експериментальної груп.
5. Як розрахувати мінімально необхідний обсяг вибірки для коректного статистичного аналізу?
6. Помилки вибірки: ефект «добровольця» та зміщення відбору.

II. Практичний блок

1. Аналіз опису експерименту з навмисно допущеними помилками у вибірці. Завдання: знайти помилки, які загрожують валідності, та запропонувати спосіб їх виправлення. Групова робота.
Крок 1. Дослідник вивчає рівень стресу українських вчителів під час дистанційного навчання. Для цього він розсилає анкету у групу Viber своєї приватної школи і отримує 30 відповідей. У висновках він пише: "80 % вчителів України мають вигорання".
Крок 2. Проаналізуйте кейс за алгоритмом:
 - Хто є генеральною сукупністю (заявленою)?
 - Хто є реальною вибіркою?
 - У чому полягає «зміщення» вибірки? (Наприклад, не враховано вчителів сіл, державних шкіл, старшого віку, які не користуються Viber).

- Запропонуйте коректний метод відбору для цього дослідження (наприклад, стратифікований).
2. Використовуючи онлайн-калькулятор вибірки (наприклад, Raosoft або SurveyMonkey), розрахувати кількість респондентів для заданої генеральної сукупності (наприклад, учні всіх шкіл району).

Завдання для самостійної роботи

Описати дизайн вибірки власного дослідження: вказати генеральну сукупність, метод відбору, розрахунковий обсяг та критерії включення/виключення респондентів.

Методичні поради щодо підготовки до теми

1. Чітко розмежуйте генеральну сукупність (всі люди, на яких ви хочете поширити свої висновки, наприклад, «всі підлітки України») та вибірку (ті, кого ви реально опитуєте).
2. Репрезентативність – це здатність вибірки бути «малою копією» генеральної сукупності. Якщо ви досліджуєте школу, де 60 % дівчат, то і у вашій вибірці має бути близько 60 % дівчат.
3. Види відбору:
 - випадковий – кожен має рівний шанс потрапити у вибірку (як лотерея). Найкращий для статистики.:
 - стратифікований – спочатку ділите людей на групи (страти), а потім з кожної випадково обираєте потрібну кількість;
 - кластерний – обираєте цілі групи (наприклад, класи або школи), а не окремих людей. Це зручно, але потребує більшої кількості учасників.
4. Обсяг вибірки передбачає застосування правила: чим менша генеральна сукупність, тим більший відсоток людей треба опитати. Для великих популяцій (наприклад, 100 000+) часто достатньо 384 особи (при похибці 5 %).

Література

1. Завгородня Т. К., Стражнікова І. В. Методологічні засади педагогічних досліджень: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2021. 120 с URL: <https://kpibs.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/126/2021/03.pdf>
2. Ковальчук Л. Моделювання науково-педагогічних досліджень: Навчальний посібник. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 520 с.
URL: <https://pedagogy.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/Koval-chuk-L.-Modeliuvannia-naukovo-pedahohichnykh-doslidzhen-.Posibnyk.pdf>

3. Кресвелл, Джон В., Кресвелл, Дж. Д. Дизайн дослідження. Підходи на основі якісних, кількісних і змішаних методів; [пер. з англ.: І. Кобель, Т. Кобель]. Львів : Український католицький ун-т, 2022. 283 с.
4. Методологія та організація наукових досліджень: навч посіб. / Авт. кол.: Л. О. Єльнікова, О. О. Мазуренко О. А. Назаров, Р. В. Вернигора, В. В. Малашкін, А. В. Кудряшов; Укр. держ. ун-т науки і технологій. Дніпро: УДУНТ, 2024. 228 с.
5. Пихтіна Н. П. Методологія психолого-педагогічних досліджень: навчальний посібник. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2023. 315 с.
URL: <http://lib.ndu.edu.ua:8080/jspui/bitstream/123456789/2892.pdf>

Практичне заняття № 4

Тема: Добір діагностичного інструментарію

Мета: формування умінь розробляти та адаптувати діагностичний інструментарій, оцінювати його валідність та надійність, а також проєктувати авторські анкети з дотриманням психометричних та етичних вимог.

Основні поняття і положення теми: діагностика, критерій, показник, валідність, надійність, шкала Лайкерта, стандартизація, академічна доброчесність.

План

I. Теоретичний блок

1. Критерії, показники та рівні сформованості досліджуваної якості (структура «Критерій → Показник → Методика»).
2. Вимоги до діагностичних методів: валідність, надійність, стандартизація.
3. Огляд методів анкетування, тестування, експертне оцінювання, соціометрія.
4. Етичні аспекти діагностики: анонімність та конфіденційність при зборі даних.
5. Цифрові інструменти для діагностики (Google Forms, SurveyMonkey, Kahoot) в наукових дослідженнях.

II. Практичний блок

Робота в малих групах.

1. Розробка структури анкети, формулювання питань різних типів (відкриті, закриті, шкала Лайкерта).

2. Валідизація. Взаємне рецензування анкет між групами на предмет двозначності питань та їх відповідності меті.

Рольова гра

Мета: Перевірка інструментарію на ясність та об'єктивність.

Крок 1. Групи обмінюються створеними анкетами.

Крок 2. Група-рецензент виступає в ролі «експертів». Вони читають кожне питання і оцінюють його за шкалою від 1 до 3 балів за критеріями: зрозумілість формулювання, відповідність віку респондентів, здатність виміряти саме заявлений критерій.

Крок 3. Повернення анкет авторам із письмовими рекомендаціями щодо покращення (що саме перефразувати чи видалити).

Завдання для самостійної роботи

Скласти пакет діагностичних методик для свого дослідження (назва, автор, що вимірює) та обґрунтувати їх вибір.

Методичні поради щодо підготовки до теми

1. Будуйте роботу за ланцюжком: критерій (що оцінюємо? – напр., мотивація) → показник (як це проявляється? - напр., активність на уроці) → методика (чим міряємо? - напр., карта спостереження).
2. Якість інструментарію, валідність – інструмент міряє саме те, що заявлено, надійність – при повторному вимірюванні інструмент дає ті самі результати.
3. Уникайте подвійних питань («Чи подобається вам урок і вчитель?» – це два різні питання). Використовуйте шкали (наприклад, 1–5 або 1–10) для вимірювання ставлення, а не просто «так/ні». Завжди починайте з простих питань і закінчуйте демографічними даними (вік, стать).

Література

1. Методологія і методи наукових досліджень: навч. посіб. / Авт. кол.: О. І. Курок, В. П. Зінченко, О. М. Лівійський, В. О. Гридякін. Глухів: ГНПУ ім. О. Довженка, 2024. 216 с.
2. Методологія і організація наукових досліджень: навч. посіб. / Авт. кол.: А. О. Азарова, Н. О. Біліченко, Ю. В. Міронова, Л. М. Ткачук. Вінниця: ВНТУ, 2022. 117 с.
3. Кресвелл, Джон В., Кресвелл, Дж. Д. Дизайн дослідження. Підходи на основі якісних, кількісних і змішаних методів; [пер. з англ.: І. Кобель, Т. Кобель]. Львів : Український католицький ун-т, 2022. 283 с.

4. Методологічне та інструментальне забезпечення наукових досліджень : навч. посіб. / В. Г. Бодров, Л. Л. Лазебник, С. В. Онишко [та ін.] ; за ред. О. А. Шевчука. Ірпінь : Університет ДФС України, 2020. 324 с.
URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi66/0048676.pdf>.

Практичне заняття № 5

Тема: Моделювання програми формувального етапу

Мета: розвиток навичок проектування експериментального втручання, планування процедур впровадження змін у навчальний процес та забезпечення контролю за чистотою експерименту.

Основні поняття і положення теми: формувальний експеримент, інтервенція, експериментальний фактор, моніторинг, чистота експерименту, відкладене втручання.

План

I. Теоретичний блок

1. Сутність формувального експерименту: що саме ми змінюємо? Визначення меж втручання.
2. Розробка експериментального фактора: специфіка впровадження спецкурсів, тренінгів, нових методик або цифрових інструментів.
3. Як описати фактор так, щоб його могли відтворити інші?
4. Моніторинг ходу експерименту: інструменти для проміжних зрізів знань/умінь.
5. Контроль за дотриманням рівних умов: як забезпечити ідентичність умов для КГ та ЕГ, окрім дії незалежної змінної.
6. Етичні виклики: поняття «відкладеного втручання» для контрольної групи.

II. Практичний блок

Робота в мікрогрупах.

1. Розпишіть відмінності в навчальному процесі для КГ та ЕГ у вигляді порівняльної таблиці (параметри: зміст, час, методи, домашні завдання).
Групова робота
Мета: чітке розмежування умов для контрольної та експериментальної груп.

Крок 1. Опишіть суть вашої інновації в одному абзаці.

Крок 2. Накресліть детальну порівняльну таблицю і заповніть її.

Параметр	Зміст матеріалу (що саме вивчають?)	Тривалість /час (кількість годин)	Роль викладача (лектор, транслятор знань/ фасилітатор, модератор?)	Діяльність здобувачів (слухають, конспектують, розв'язують/ дискутують, створюють проекти?)	Засоби/ Матеріали (стандартний підручник/ інтерактивна дошка, міго, картки?)
Контрольна група (традиційне навчання)					
Експериментальна група (ваша методика)					

Крок 3. Перевірте: чи є різниця тільки у вашій незалежній змінній? Якщо в ЕГ кращий кабінет і більше годин – експеримент недійсний.

2. Складання циклограми експерименту. Розробити лінійний графік проведення формувального етапу із зазначенням точок контролю.

Мета: Візуалізація плану проведення дослідження у часі.

Крок 1. Намалюйте часову шкалу з розрахунком на 1–2 місяці.

Крок 2. Розмістіть на ній ключові точки:

O_1 (Вхідний контроль) – точна дата або тиждень.

X_1, X_2, X_3 (Етапи впровадження методики) – розпишіть по тижнях.

$O_{\text{проміжне}}$ (Поточний моніторинг) – коли збираєте зворотний зв'язок.

O_2 (Вихідний контроль).

Крок 3. Проаналізуйте можливі ризики в розкладі (свята, канікули, сезонні хвороби) і додайте резервний час.

Завдання для самостійної роботи

Розробка фрагменту авторської методики: підготувати розгорнутий план-конспект одного експериментального заняття, виділивши кольором інноваційні елементи.

Методичні поради щодо підготовки до теми

1. Суть інтервенції: Головне у формувальному етапі – це незалежна змінна. Ви повинні чітко розуміти, чим заняття в експериментальній групі відрізняється від заняття в контрольній. Якщо відмінність неможливо описати – експеримент не вдасться.
2. Пам'ятайте, що змінюватися має лише один фактор. Педагог, час доби, кабінет, підручники мають бути однаковими для обох груп, щоб ви могли

стверджувати: «Зміни відбулися саме завдяки моїй методиці».

3. Контрольна група не повинна бути «покинutoю». Використовуйте стратегію «відкладеного втручання»: після завершення експерименту, якщо ваша методика виявилася ефективною, ви зобов'язані запропонувати її і контрольній групі.

Література

1. Данильян О. Г. Методологія наукових досліджень : підручник. Харків : Право, 2019. 368 с.
[URL:https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/SENMK/OMND.pdf](https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/SENMK/OMND.pdf)
2. Ковальчук Л. О., Матковський М. Й. Методологія науково-педагогічних досліджень: Електронний курс. 2025.
[URL:https://elearning.Inu.edu.ua/course/view.php?id=656](https://elearning.Inu.edu.ua/course/view.php?id=656).
3. Комар Т. Б., Василенко О. М. Науково-організаційна діяльність дослідника: навч. посіб. Хмельницький: ХМУ, 2023. 118 с.
4. Кресвелл, Джон В., Кресвелл, Дж. Д. Дизайн дослідження. Підходи на основі якісних, кількісних і змішаних методів; [пер. з англ.: І. Кобель, Т. Кобель]. Львів : Український католицький ун-т, 2022. 283 с.

Практичне заняття № 6

Тема: Дизайн кількісного дослідження: опитування та експеримент

Мета: опанування алгоритмів планування кількісних досліджень, вивчення типів експериментальних дизайнів та набуття вмінь ідентифікувати й нейтралізувати загрози валідності експерименту.

Основні поняття і положення теми: кількісний дизайн, істинний експеримент, квазіексперимент, символіка Кресвелла (R, X, O), внутрішня валідність, зовнішня валідність.

План

I. Теоретичний блок

1. Компоненти плану опитування: вибірка, інструментарій та аналіз зміщення відповідей.
2. Типи експериментальних дизайнів: істинний експеримент (з рандомізацією), квазіексперимент (без рандомізації), доекспериментальний дизайн.

3. Система позначень Кресвелла та Кемпбелла (R – рандомізація, X – вплив, O – вимірювання): як читати схеми?
4. Внутрішні загрози валідності (історія, дозрівання, регресія, відсів) та зовнішні загрози (взаємодія відбору та впливу).
5. Способи нейтралізації загроз валідності при плануванні експерименту.
6. Особливості проведення лонгітюдних (тривалих у часі) опитувань.

II. Практичний блок

1. Складіть схему власного педагогічного експерименту, вказавши групи та етапи вимірювання, використовуючи символи R, X, O.

Мета: Навчитися формалізувати дизайн за допомогою загальноприйнятої символіки.

Крок 1. Оберіть тип дизайну для вашого дослідження (істинний експеримент, квазіексперимент з контрольними групами, або дизайн часових серій).

Крок 2. Запишіть формулу. *Приклад для квазіексперименту:*

O₁ X O₂ (Експериментальна група)

O₁ O₂ (Контрольна група)

Крок 3. Зробіть «легенду» до формули: детально розпишіть, що конкретно у вашому дослідженні означає O₁ (наприклад, «тест із 20 питань на знання лексики»), що означає X (наприклад, «10 занять з використанням гри Kahoot»), і чому відсутня літера R (рандомізація).

2. Робота в парах. Для запропонованої схеми визначити 3 потенційні загрози валідності (наприклад, чи не помудрішають здобувачі самі по собі за пів року – фактор «дозрівання») та описати заходи протидії.

Мета: Передбачити та попередити проблеми до початку збору даних.

Крок 1. Проаналізуйте свій дизайн (із попереднього завдання) та виберіть 3 найімовірніші загрози внутрішній валідності (наприклад: Відсів учасників, Історія, Дозрівання, Ефект тестування).

Крок 2. Створіть таблицю:

Назва загрози	Як вона може проявитися в моєму експерименті?	Мій план нейтралізації

(Приклад: Загроза «Відсів», її прояв – здобувачі можуть захворіти і пропустити половину занять. Нейтралізація: я закладу на 20 % більшу вибірку спочатку, а результати тих, хто пропустив більше 3 занять, виключу з фінального аналізу).

Завдання для самостійної роботи

Розробити детальний план-графік проведення формувального етапу експерименту (з датами та етапами вимірювань).

Методичні поради щодо підготовки до теми

1. Для успішного засвоєння цієї теми, здобувачам вищої освіти рекомендується звернутись не лише до обов'язкового списку літератури, а й до інших наукових джерел, які можна знайти у бібліотеці університету. Необхідно навчитися користуватися мовою символів: R – випадковий розподіл (ознака істинного експерименту), O – вимірювання (тест, анкета), O_1 – до, O_2 – після, X – вплив (ваша методика). Приклад: $O_1 - X - O_2$ (Заміряли – Навчили – Заміряли).
2. У навчальних закладах найчастіше використовують квазіексперимент, бо неможливо розбити групи / класи і перемішати здобувачів випадково. Ви берете вже існуючі групи / класи (це порушує умову R), тому дизайн називається «квазі» (майже).
3. Найпоширенішою загрозою валідності може стати «історія»: під час експерименту може статися щось зовнішнє (наприклад, карантин), що змінить результати незалежно від вашої методики.

Література

1. Комар Т. Б., Василенко О. М. Науково-організаційна діяльність дослідника: навч. посіб. Хмельницький: ХМУ, 2023. 118 с.
2. Кресвелл, Джон В., Кресвелл, Дж. Д. Дизайн дослідження. Підходи на основі якісних, кількісних і змішаних методів; [пер. з англ.: І. Кобель, Т. Кобель]. Львів : Український католицький ун-т, 2022. 283 с.
3. Методичні рекомендації щодо написання, оформлення та захисту магістерської роботи / Укладачі Л. О. Ковальчук, Н. Я. Яремчук. Відп. за Випуск О. В. Квас. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 65 с.
4. Методологія наукових досліджень у галузі: практикум : навч. посіб. Для студ. / уклад.: Н. І. Бурау, В. С. Антонюк, Д. О. Півторак. КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 58 с.

URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/45871/1/Metod_doslid.pdf

Практичне заняття № 7

Тема: Процедури якісного дослідження та змішаних методів

Мета: засвоєння специфіки якісних та змішаних методів дослідження, розвиток умінь збору нечислових даних (інтерв'ю, спостереження) та усвідомлення ролі дослідника як ключового інструмента пізнання.

Основні поняття і положення теми: якісне дослідження, феноменологія, етнографія, кейс-стаді, рефлексивність, тріангуляція, змішані методи, конвергентний дизайн.

План

I. Теоретичний блок

1. Стратегії якісного пошуку – феноменологія (сутність досвіду), етнографія (культура групи), обґрунтована теорія (створення теорії з даних), кейс-стаді.
2. Роль дослідника та поняття рефлексивності: чому важливий самоаналіз упереджень та власного бекграунду?
3. Протоколи спостереження та інтерв'ю, структура та правила фіксації даних.
4. Методи валідизації якісних даних: тріангуляція, перевірка учасниками.
5. Сутність змішаних методів: поєднання кількісного та якісного.
6. Основні дизайни змішаних методів: конвергентний (паралельний), послідовний пояснювальний, послідовний розвідувальний.

II. Практичний блок

1. Індивідуальна або парна робота. Розробіть протокол інтерв'ю для своєї теми, що включає «криголам» (питання для встановлення контакту), основні питання та уточнюючі запитання.

Мета: Створення якісного інструмента для збору текстових даних.

Крок 1. Напишіть текст вступу: привітання, пояснення мети, запит на згоду записувати розмову на диктофон, гарантія анонімності.

Крок 2. Сформулюйте «Криголам» – просте, комфортне питання для встановлення довіри (наприклад, «Розкажіть трохи про ваш загальний досвід викладання цього предмета»).

Крок 3. Розробіть 3 основні відкриті питання, які відповідають меті дослідження.

Крок 4. До кожного основного питання додайте по 1–2 (уточнюючі запитання / підказки на випадок, якщо респондент відповідає коротко). Приклад: «Чи могли б ви навести конкретний приклад із вашої практики?», «Що ви відчули в той момент?».

2. Рольова гра. Проведення пробного міні-інтерв'ю в парах з подальшим обговоренням якості питань (чи не були вони навідними?)

Завдання для самостійної роботи

Провести одне пілотне інтерв'ю (або спостереження) за розробленим протоколом і написати рефлексивний звіт (що вдалося, що було важко, як ви впливали на респондента).

Методичні поради щодо підготовки до теми

1. Розгляньте роль викладача як лідера та агента змін. Як викладач впроваджує нові підходи в навчальний процес? Як взаємодіє зі здобувачами, колегами? Як формує інклюзивне, підтримувальне та мотивувальне освітнє середовище? У якісному дослідженні інструментом є не тест, а Ви самі. Ваші упередження, емоції та досвід впливають на те, що ви почуєте. Тому важливо вести *рефлексивний щоденник*.
2. Якісні дані – це не просто слова, це *смисли*. Мета інтерв'ю – не отримати коротку відповідь «так/ні», а розговорити людину, щоб зрозуміти «як» і «чому». Змішані методи – це «золотий стандарт» сучасності. Використовуйте формулу: кількісне дає *ширину* (статистику, тренди), якісне дає *глибину* (пояснення причин, життєві історії). Поєднуючи їх, ви отримуєте повну картину проблеми.

Література

1. Завгородня Т. К., Стражнікова І. В. Методологічні засади педагогічних досліджень: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2021. 120 с. URL: <https://kpibs.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/126/2021/03.pdf>
2. Ковальчук Л. Моделювання науково-педагогічних досліджень: Навчальний посібник. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 520 с. URL: <https://pedagogy.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/Koval-chuk-L.-Modeliuvannia-naukovo-pedahohichnykh-doslidzhen-.Posibnyk.pdf>
3. Кресвелл, Джон В., Кресвелл, Дж. Д. Дизайн дослідження. Підходи на основі якісних, кількісних і змішаних методів; [пер. з англ.: І. Кобель, Т. Кобель]. Львів : Український католицький ун-т, 2022. 283 с.

4. Методологічне та інструментальне забезпечення наукових досліджень : навч. посіб. / В. Г. Бодров, Л. Л. Лазебник, С. В. Онишко [та ін.] ; за ред. О. А. Шевчука. Ірпінь : Університет ДФС України, 2020. 324 с.
URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi66/0048676.pdf>.
5. Методологія і методи наукових досліджень: навч. посіб. / Авт. кол.: О. І. Курок, В. П. Зінченко, О. М. Лівійський, В. О. Гридякін. Глухів: ГНПУ ім. О. Довженка, 2024. 216 с.

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Охарактеризуйте вплив філософського світогляду дослідника (постпозитивізм, конструктивізм, прагматизм) на вибір методів педагогічного експерименту.
2. Проаналізуйте критерії вибору між кількісним, якісним та змішаним підходами у педагогічному дослідженні.
3. Розкрийте сутність поняття «континуум дизайну дослідження» та поясніть, чому рідко трапляються «чисті» типи досліджень.
4. Визначте відмінності між об'єктом і предметом педагогічного дослідження на конкретних прикладах.
5. Дайте характеристику структурі та вимогам до формулювання наукової гіпотези (описова, пояснювальна гіпотеза).
6. Порівняйте дедуктивний (у кількісних дослідженнях) та індуктивний (у якісних дослідженнях) підходи до використання теорії.
7. Проаналізуйте етичні принципи проведення педагогічного експерименту (інформована згода, конфіденційність, безпека).
8. Обґрунтуйте роль огляду літератури в структурі дослідження та його місце в залежності від обраного дизайну (на початку чи в кінці).
9. Визначте поняття «академічна доброчесність» у контексті планування та звітування про результати експерименту.
10. Розкрийте зміст поняття «адвокаційний/парсипаторний підхід» у педагогічних дослідженнях.
11. Класифікуйте змінні у педагогічному експерименті: незалежні, залежні, контрольні та інтервенційні.
12. Розшифруйте та поясніть систему позначень експериментальних дизайнів за Кресвеллом (символи R, X, O).
13. Охарактеризуйте істинний експеримент та його ключові відмінності від квазіексперименту.
14. Проаналізуйте внутрішні загрози валідності експерименту (фактори історії, дозрівання, регресії) та способи їх мінімізації.
15. Визначте поняття «генеральна сукупність» та «вибірка», поясніть умови репрезентативності вибірки.
16. Дайте характеристику ймовірнісним методам відбору (простий випадковий, стратифікований, кластерний).
17. Порівняйте стратегії формування вибірки в кількісних та якісних дослідженнях.
18. Обґрунтуйте необхідність використання контрольної групи та методи забезпечення еквівалентності груп (рандомізація, вирівнювання).

19. Проаналізуйте зовнішні загрози валідності експерименту (взаємодія відбору та впливу, реактивність умов).
20. Розкрийте особливості дизайну «часових серій» у педагогіці.
21. Визначте основні вимоги до діагностичного інструментарію: валідність, надійність, стандартизація.
22. Охарактеризуйте процедуру розробки авторської анкети: типи питань, структура, уникнення зміщення.
23. Проаналізуйте специфіку методів збору текстових даних: інтерв'ю, фокус-групи, аналіз документів.
24. Порівняйте структуроване, напівструктуроване та неструктуроване інтерв'ю: переваги та недоліки.
25. Розкрийте сутність методу спостереження у педагогічному експерименті та правила ведення протоколів.
26. Дайте характеристику методам валідизації якісних даних: тріангуляція, перевірка учасниками, насичений опис.
27. Визначте поняття «експериментальний фактор» (інтервенція) та вимоги до його опису у формульованому експерименті.
28. Обґрунтуйте вибір цифрових інструментів (Google Forms, онлайн-тестування) для збору емпіричних даних.
29. Проаналізуйте феномен «ефект дослідника» та способи його нівелювання під час збору даних.
30. Розкрийте зміст поняття «пілотне дослідження» (апробація) та його значення для перевірки інструментарію.
31. Етичні аспекти діагностики: анонімність та конфіденційність при зборі даних.
32. Охарактеризуйте цифрові інструменти для діагностики (Google Forms, SurveyMonkey, Kahoot) у наукових дослідженнях.
33. Проаналізуйте поняття «статистична значущість» та правила прийняття/відхилення нульової гіпотези.
34. Розкрийте процедуру якісного аналізу даних: транскрибування, кодування, виділення тем/категорій.
35. Дайте характеристику основним дизайнам змішаних методів: конвергентний, послідовний пояснювальний, послідовний розвідувальний.
36. Обґрунтуйте методи візуалізації результатів дослідження: коли доцільно використовувати гістограми, а коли діаграми розсіювання.
37. Порівняйте способи інтерпретації результатів у кількісному (порівняння з гіпотезою) та якісному (рефлексивний висновок) дослідженнях.
38. Визначте структуру наукового звіту про педагогічний експеримент та вимоги до оформлення бібліографії.

39. Проаналізуйте типові помилки при формулюванні висновків педагогічного дослідження (кореляція, причинність).
40. Розкрийте значення рефлексивності дослідника при інтерпретації результатів якісного та змішаного дослідження.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПІД ЧАС АУДИТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
Відмінно (5 балів за тему)	Оцінюється робота здобувача, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, вільно послуговується науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки, залучає до підготовки як основну, так і додаткову літературу (монографії, періодичні видання, першоджерела тощо). Може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання практичного завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу
Добре (4 бали за тему)	Оцінюється робота здобувача, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, послуговується науковою термінологією, залучає основну і додаткову літературу. За зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки
Задовільно (3 бали за тему)	Оцінюється робота здобувача, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, допускає істотні неточності та помилки. Може використовувати знання для стандартних практичних ситуацій, має елементарні, нестійкі навички виконання завдання
Незадовільно з можливістю відпрацювання (1–2 бали за тему)	Оцінюється робота здобувача, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни. Планує та виконує частину практичних завдань, відсутні сформовані уміння та навички

Критерії оцінювання самостійної роботи

Вид	Максимальна к-сть балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень
Есе	5	Здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела
Пакет діагностичних методик	5	Самостійність та змістовність виконання практичного завдання. Його відповідність поставленим цілям
План-конспект 1-го експериментального заняття	10	Критичний аналіз суті та змісту завдання оригінальність візуального представлення відповідному навчальному матеріалу
Методологічні характеристики власного дослідження	10	Здатність здобувача визначати об'єкт як процес або явище, що породжує проблемну ситуацію, предмет є частиною об'єкта (конкретний аспект, який досліджується), співвідношення правильне: предмет вужчий за об'єкт і знаходиться в його межах. Мета корелює з темою і передбачає кінцевий результат
Дизайн вибірки	5	Чітке розмежування та опис генеральної сукупності (на кого поширюються висновки) та вибіркової сукупності, обґрунтування достатності малої вибірки для пілотного дослідження. Правильно названий та застосований метод (випадковий, стратифікований, кластерний, цільовий тощо). Логіка вибору методу відповідає умовам. Опис механізму поділу на контрольну (КГ) та експериментальну (ЕГ) групи. Обґрунтування їх еквівалентності на початку

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Завгородня Т. К., Стражнікова І. В. Методологічні засади педагогічних досліджень: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2021. 120 с.
URL: <https://kpibs.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/126/2021/03.pdf>
2. Ковальчук Л. Моделювання науково-педагогічних досліджень: Навчальний посібник. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 520 с.
URL: <https://pedagogy.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/Koval-chuk-L.-Modeliuvannia-naukovo-pedahohichnykh-doslidzhen-.Posibnyk.pdf>
3. Кресвелл, Джон В., Кресвелл, Дж. Д. Дизайн дослідження. Підходи на основі якісних, кількісних і змішаних методів; [пер. з англ.: І. Кобель, Т. Кобель]. Львів : Український католицький ун-т, 2022. 283 с.
4. Методологічне та інструментальне забезпечення наукових досліджень : навч. посіб. / В. Г. Бодров, Л. Л. Лазебник, С. В. Онишко [та ін.] ; за ред. О. А. Шевчука. Ірпінь : Університет ДФС України, 2020. 324 с.
URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi66/0048676.pdf>.
5. Методологія і методи наукових досліджень: навч. посіб. / Авт. кол.: О. І. Курок, В. П. Зінченко, О. М. Лівійський, В. О. Гридякін. Глухів: ГНПУ ім. О. Довженка, 2024. 216 с.
6. Методологія і організація наукових досліджень: навч. посіб. / Авт. кол.: А. О. Азарова, Н. О. Біліченко, Ю. В. Міронова, Л. М. Ткачук. Вінниця: ВНТУ, 2022. 117 с.
7. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. / Авт. кол.: Л. О. Єльнікова, О. О. Мазуренко, О. А. Назаров, Р. В. Вернигора, В. В. Малашкін, А. В. Кудряшов; Укр. держ. ун-т науки і технологій. Дніпро: УДУНТ, 2024. 228 с.
8. Пихтіна Н. П. Методологія психолого-педагогічних досліджень: навчальний посібник. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2023. 315 с.
URL: <http://lib.ndu.edu.ua:8080/jspui/bitstream/123456789/2892.pdf>

Додаткова

1. Данильян О. Г. Методологія наукових досліджень : підручник. Харків : Право, 2019. 368 с.
URL: https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/SENMK/OMND.pdf
2. Ковальчук Л. О., Матковський М. Й. Методологія науково-педагогічних досліджень: Електронний курс. 2025.
URL: <https://elearning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=656>.

3. Комар Т. Б., Василенко О. М. Науково-організаційна діяльність дослідника: навч. посіб. Хмельницький: ХМУ, 2023. 118 с.
4. Методичні рекомендації щодо написання, оформлення та захисту магістерської роботи / Укладачі Л. О. Ковальчук, Н. Я. Яремчук. Відп. за Випуск О.В. Квас. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 65 с.
5. Методологія наукових досліджень у галузі: практикум : навч. посіб. Для студ. / уклад.: Н. І. Бурау, В. С. Антонюк, Д. О. Півторак. КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 58 с.
URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/45871/1/Metod_doslid.pdf

Електронні інформаційні ресурси

1. <https://mon.gov.ua/> – Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України;
2. <http://nbuv.gov.ua> / – Сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського;
3. <http://www.dnpb.gov.ua> / – Сайт Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського;
4. <http://www.osvita.org.ua> / – Освітній портал – освіта в Україні, освіта за кордоном;
5. Інформаційний сайт Європейського центру вищої освіти CEPES:
<http://www.cepes.ro>.
6. Офіційний сайт Наукової бібліотеки ОНУ ім. І. І. Мечникова:
<http://lib.onu.edu.ua/ru/elektronnaya-biblioteka/>

ПОЛІТИКА КУРСУ

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання</i>	Роботи, виконання і здача яких здійснюється з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-10 балів). Перескладання іспиту можливе із дозволу деканату за наявності поважних причин або за письмовою заявою (апеляцією) здобувача до декана
<i>Політика щодо академічної доброчесності</i>	Здобувачі повинні дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Кодексом академічної доброчесності учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І. І. Мечникова https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/acad-dobrochesnost.pdf У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання
<i>Політика щодо відвідування та запізень</i>	Відвідування практичних занять є обов'язковим компонентом оцінювання, що передбачає нарахування балів. За об'єктивних причин (напр., воєнний стан, епідемії, хвороба здобувача, стажування за академічною мобільністю та ін.) навчання може відбуватись дистанційно в он-лайн формі за графіком, погодженим із викладачем
<i>Мобільні пристрої</i>	Дозволяється використання мобільних пристроїв на практичних заняттях за необхідності групової роботи у спеціальних Додатках
<i>Поведінка в аудиторії</i>	Всі здобувачі беруть активну участь у всіх заняттях: опитуваннях, дискусіях, під час практичних занять. Виконують всі навчальні завдання вчасно, відповідно до робочої навчальної програми. Всі здобувачі повинні дотримуватимуться правил поведінки в аудиторії на засадах партнерських стосунків, взаємоповаги, взаємопідтримки та взаємодопомоги

Навчальне видання

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПЕДАГОГІКА

ЕЛЕКТРОННІ МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до практичних занять та самостійної роботи
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності А1 Освітні науки

Електронне практичне видання

Укладач:

Павлова Валерія Валеріївна

В авторській редакції

Затв. авт. 01.07.2026. Шрифт Times New Roman.
Системні вимоги: операційна система сумісна з програмним забезпеченням
для читання файлів формату PDF.
Обсяг 0,6 МБ. Зам. № 3170.

Видавець:

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
вул. Змієнка Всеволода, буд. 2, м. Одеса, 65001, Україна
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 8592 від 23.03.2026 р.
Тел.: (048) 723 28 39, e-mail: druk@onu.edu.ua